

مكتبة الملك عبدالله بن عبدالعزيز الجامعية

مخطوطة

شرح القصيدة التائية

المؤلف

إسماعيل بن أحمد (الأنقروي)

۱۱۱

تاریخ الفارسی

الفارسی

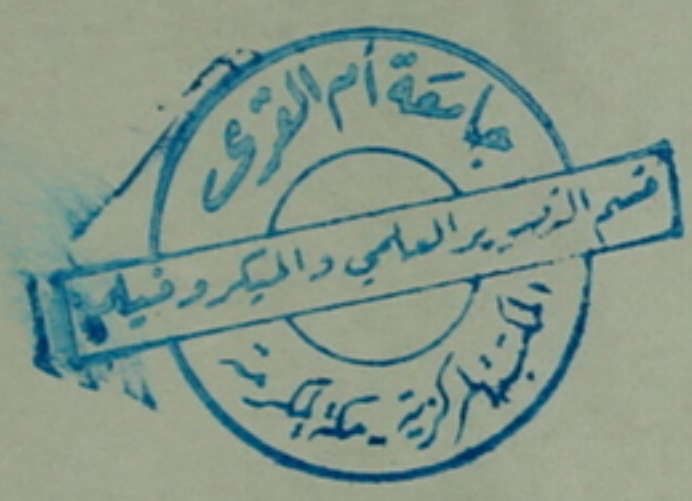
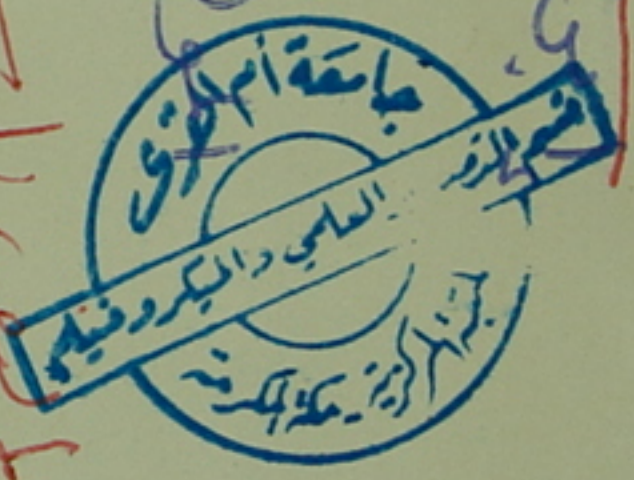
شرح الفصیحہ الفارسیہ، نسخہ محمد

شیراز، ۱۲۵۵ھ

تالیف: اسماعیل بن علی، ۱۷ ورقہ، ۱۲۶۱ھ

الانفردی، ات ۱۰۴۲ھ

د. ۱-۳

هذا الكتاب الشريف الشيخ القراخي بن مصطفي
ببجان

اهدا للمطالع من المتعلمين و
لمرضاة الله تعالى ودفعا صحتها موتها الى ان يرث الارث
ومن عليها وهو خير الوارثين وشرط التولية
والنظارة لتلميذه الحافظ محمود بن حسين
ثم لمن كان اهلا للتولية والنظارة
من علماء تلك المدينة بحيث لا يباع
ولا يوهب ولا يعطى بوجه
من الوجوه فمن يراد بعد
ما سمع فانما على الذين
يبدلون ان ياتوا

سم
علم
١٢٤٤

بسم الله الرحمن الرحيم
 الحمد لله الذي هدانا لهذا وما كنا لنهتدي لولا ان هدانا الله واهدانا
 رسول ربنا واوليائه خالقنا بالحق وارشدنا الى الحق والحقيقة وحدهم المعرفة
 التي اوتيناها هذه الدنيا من الاولياء والانبيا والشركاء الذين اذبحوا عنا
 وازالوا من الجن والبلايا ما يصلح الى اسرار العرفاء والاصفياء واحلوا دار المشاهدة
 ورياض الحائرين من فضل لا يستأمن فيها نصب ولا يستأمن فيها تقرب وعنا فسبحان
 الذك حارت في سبحان جلاله عقول العلماء والحكام وخست في مدحهم كمال السنة الفضية
 والفضلاء ونوفت في بحار يومية ارواح البديلاء وافهام النقياء والنجباء
 تقه في قدس قدسنا ونعظم في كبرياء سلطاننا ونورا وتبارك في شؤنه ملكا وملكوتا
 وتعالى في ملكه الوهية وجبروتنا ويا من جعل كلام اوليائه سرا منيرا في قلوب الطالبين
 وشمس مضيئا في ازاله كروب المشاقين الى وصول البقاء والمقاهة وضمير اصديف
 اجوافهم محلا للدر الحيت والولاء وصدورهم خزينه بلو ابر الارشاد والهدى كلفنا
 عن ماوية الهلاك والرزق وارنا الاشياء كما هي حق فشاهد الحق حقا والباطل باطلا
 ولانوا اخذنا ان نسينا او اخطانا ولا تخلفنا ما لا طاقه لنا به واعفينا عنا واعفينا
 وارحمنا ان مولانا انكنا انت الاعلاء واجابة الدعاء اولى واجرى وصلح وسكننا سيد
 الانبياء وسند الاولياء وشفيع يوم الجزاء نور حذقة الورك ونور حذقة ما زلت الب
 وما طفق عند لبيب وما ينطق عن الهوى اعني محمد المصطفى الهادي الى التريخ العسبنا
 والمقامات الحسنة والكمالات الفضية في الدنيا والعقبة وعلى الرواصح الذين بهم
 مفاتيح الرجا ومصابيح الدجا في ظلمة الجهل والفساد اذا سجد **اما بعد** بوقفه
 مولانا اعني شيخ اسمعيل الانقري كشف الله لاسرار الصور والمعنى كلمات
 حيات مضيات الكا بره تفاني اكثر واقامه مطر فطر ومطج بصرف بهر برينجام كلام
 قلوب

الدرجات العليا

بديت انجان من جانم مدام مست وخوش حال اولوب واسرار اشعار فحست
 شعار وبلغات وشار لزندن روح وروانم في طلال اولوب مرفه البال اولوب
 باخضوص اول قصيد بلينغ وبدو كليات فيسيه وغريبه و لطيفه كه قطب العارفين
 وشره العاشقين والواصلين منظر اسرار حق اليقين كاشف اشكالات الطريقة
 واخضعضلات المعرفة والحقيقة العالم العامل والتبذ الفاضل شرف الملة والدين
 ابو حفص عرس على السعدى المعروف بابن الفارض انار الله قلوبنا بنوره
 الواض منوره الغامض حفره كنيه سوير وقله يد غداي روح وباده صبوة الوجود
 بعلم كيجي كوندز لسانك وروكي بهم جنان جنب ستمك وروكي
 قره العين اعرف عفا ورة القاج افصح فصحا اعني تائيد كلام عمر
 ابن فارض تحقيق الكبر عفا سلوك ايش انشا ايلوب قلدر المره اهدى
 چوخوش قصيد غنا كه كشت ايد بر عاشقان در با غور لفظ دروز افوز
 در معني كنوز رموز جنة اللفظ جنة المعنى كشف العارفين وجر بقا
 بان مكن از يدك بدن الكار كنند اهل دين بدلناين كار عقالن نوازين چدر يايد
 چهره بين شنه وچا بايد بيني عاشقانه شمر بو جعل يدت انه سمد بو
 الواصفون عن صفته ما عرفناه حق معرفته حقا و بر قصيد عفا لي
 مقدمه در كه غبار شين وشاردن دامن الفاظ ملاحظ كردار كمبرا و بر كلام لال
 در كه مطالعة معاني سه نويد حيث جا وواي ايد وكي ريت كاندن مصابح خطباي عرب
 عبا الفاظ وعباس استعارات كرامت تبيينانده حيلن وفضي اس عذر نان
 وبلغاي قحطان وكنه سنج علوم ووقان بيدان نكات و اشارتند و لماندر
 وقياسات نظرية ومقدمات منقلبة با سواد آكنده عاظم و باطل و ببادي بودي
 شرح و بيانانده قدم هم فحول علما را اجازة معاني برانوارن كاشف خفاياي خطاير
 قدسدر الفاظ و ترا كيب عالي مقدارى مطلع خباياي سر اسر اسد معاني
 دار اسه بوبار بربوب زيبا ومعشوق در ما در كه تشوق پرده لغات بوبله حقه اولوب بوانه
 كلنجي يدك طالبان روم وعاشقان تحت موسوم در نما وجهه كشا اولمشن
 و ايك تحذرات اسرار منقذ عبارات ترك ده جلوه قلم مشن بهر بار كه وجود ايك
 معاني ملاحظ كردار كرامه قلمه ظاهر و لسيده خاطر فاطره بوقضا اقدام و
 هجوم ايلر ديكه اي كاشك عاشقان روم و طالبان پر فوهم ذخي بوم بروكي

بسم الله الرحمن الرحيم
 الحمد لله الذي هدانا لهذا وما كنا لنهتدي لولا ان هدانا الله واهدانا
 رسول ربنا واوليائه خالقنا بالحق وارشدنا الى الحق والحقيقة وحدهم المعرفة
 التي اوتيناها هذه الدنيا من الاولياء والانبيا والشركاء الذين اذبحوا عنا
 وازالوا من الجن والبلايا ما يصلح الى اسرار العرفاء والاصفياء واحلوا دار المشاهدة
 ورياض الحائرين من فضل لا يستأمن فيها نصب ولا يستأمن فيها تقرب وعنا فسبحان
 الذك حارت في سبحان جلاله عقول العلماء والحكام وخست في مدحهم كمال السنة الفضية
 والفضلاء ونوفت في بحار يومية ارواح البديلاء وافهام النقياء والنجباء
 تقه في قدس قدسنا ونعظم في كبرياء سلطاننا ونورا وتبارك في شؤنه ملكا وملكوتا
 وتعالى في ملكه الوهية وجبروتنا ويا من جعل كلام اوليائه سرا منيرا في قلوب الطالبين
 وشمس مضيئا في ازاله كروب المشاقين الى وصول البقاء والمقاهة وضمير اصديف
 اجوافهم محلا للدر الحيت والولاء وصدورهم خزينه بلو ابر الارشاد والهدى كلفنا
 عن ماوية الهلاك والرزق وارنا الاشياء كما هي حق فشاهد الحق حقا والباطل باطلا
 ولانوا اخذنا ان نسينا او اخطانا ولا تخلفنا ما لا طاقه لنا به واعفينا عنا واعفينا
 وارحمنا ان مولانا انكنا انت الاعلاء واجابة الدعاء اولى واجرى وصلح وسكننا سيد
 الانبياء وسند الاولياء وشفيع يوم الجزاء نور حذقة الورك ونور حذقة ما زلت الب
 وما طفق عند لبيب وما ينطق عن الهوى اعني محمد المصطفى الهادي الى التريخ العسبنا
 والمقامات الحسنة والكمالات الفضية في الدنيا والعقبة وعلى الرواصح الذين بهم
 مفاتيح الرجا ومصابيح الدجا في ظلمة الجهل والفساد اذا سجد **اما بعد** بوقفه
 مولانا اعني شيخ اسمعيل الانقري كشف الله لاسرار الصور والمعنى كلمات
 حيات مضيات الكا بره تفاني اكثر واقامه مطر فطر ومطج بصرف بهر برينجام كلام
 قلوب

عینیکه جمال با کمال کوزدکی و ذوق وصاله ایره لری کن رهزن و هم برت
کلوب قلت بضاً و تمدد استقامت خوف و آس و بریب بو نامو که حصول مانع و موقوف
وصولی دفع اولورده اما تقاضای درون و آرزوی دل چون تکرار بر جانیدن
بو کونه او یام دونی اخراج و در بر روی ایدوب غلبه استیلاده شول خدمتقون
اولور دیکه بر کسبیل مصاحبه قدرت و نه بر شیکه الفت قعودک و نه بر دم آرام و
سکونه همت و بر روی استحکار جناب پروردگار متوجه اولوب استخاره قلد قده
سروش عالم غیب که رخساره مقالی غبار غیب رسیدن معر او مبراد و کوش هوش
بو کلامک مفهوم منسرت طر من القا ایلدیکه **بیت** این سستی تو هستی دست در گسست
دین هستی تو هستی دست در گسست **بیت** ز سر کبریا نظر در کش کین در آستین دست در گسست
پس بر خوال قبل المؤمنین بین الاصبغین من اصابع الرحمن یقلبها کیف یشاء قبضه قدرت
حضرت پروردگار عیانتاً و در دام جان فی فراغ بوجانیده منطف و بر مغزای مثل القلب
کرشیه فی ارض فلاة یقلبها الریاح طهر السطن بادار اده الله فواد با کشاد من بو مراد
اوزره منصرف قلد **بیت** همچو که غطس از خامیاز این دهان کردد بنا خواه تو باز
دست فی تادست جناب فی بدیع نطق فی تادم فی از ضر و نفع ضر و نفع ما هم از حق بود
حاکم حق بر فرق ما مطلق بود پس بر حسب حکم تقدیر الله علی ما یشاء قدری معترف علی العجز
و التقصیر اظهار ما فی الضمیر شروع و تحریر مستطیر مباشرت و رجوع قلد و مطول
مکمل حدی و محقق مخلص کند ایدوب بین الافراط و التفریط حال و سبط نظر ایدو
سلک تقریر و رشتن تحریر بوجوا برزوا هرک سبط قلوب بعد مفاسد علمیه فی شرح
الثانیة و تکلیف قلد و قبل شرح الابیات بو طایفه علمیه تک اصطلحات و اشارتند
لازم اولاً اشاراتی مقتضایه ایلاد ایلدیم تا طالع و عاشقان فهم معقولاً و کشف موزات
بر وجه اسان سهیل و سیروله اما زینهار و زینهار کسب ادرین و عظام اهل غیب که تقیاب بر سر
لرینه و کلام حقیقت مدار لرینه طعن و انکار قلد سینه تا قناره و جابه هلاله بواره و زمین
مسئله چون خدا خواهد که برده کس برده میلش اول طعن یا کان برده نکتهها چو تیغ
یونادست تیز چون ندرک تو سپر و سپر کزین پیشما این الماس سب اسیر میب کز بریدن
تیغ را بنود حیا **القصد الاقوال الوجود** اعلم انک الله بالفهم الصریح و التشفیق القریح
تحقیقاً و وجود من حیث هو غیر الوجود الخیالی و الخیالی من غیر الوجود الوجودی
پس وجود من حیث هو هو لا بشرط شیء یعنی اطلاق تفسیر لم مقیده اولی سترین و جزوی

و نقل ع

و نقل و عام خاص صفتین بولق سترین و بوجه بحسب المراتب و المقامات لازم کلور
بسیب المراتب کلی و جزئی و مطلق و مقیده و عام و خاص و واحد و کثیر دینور
بو سوال اوزره معتبر اولن مرتبه ذات بحت و مقام احدیت و حقیقه الحقایق
و کثرت ذات و غیب هویت و غیب الغیب و ابطن کل باطن و هویت مطلق دربر
پر بو مرتبه ان تعین اولد و غی جسدن صحیح کلد که وحدتند و وجوب وجودن
و مبتدین و صدور اثر دن و تعلق اگر نفسه و اگر غیر بر حکم حکوم اوله نیز
بوجه مقتضای تعین و تقید در و بلانشکه هر تعینک تعقل مسبوق
ان لا تعیند و بو مرتبه باعتبار ان لا جمول مطلقه جو اساسی خیالات و او یام
بو مقامیکه بر منته کردن اوله من و طایران عقول و افکار بو مرتبه دره سیران
و طایران قلد **بیت** خیال در کجی تو خیال خود مر بخان ز جنت بود مبر مطلب
بیچ سویش مفتاح الغیب صدق تو ک حفر تاریک بیور که ذات مطلقه تک
مجمول مطلق اوله عدم معرفتدن عبارتدر بسبب التجر و عین الظاهر
و المراتب و التبعیث از بر این هنده الجسده بعین الله و بعین الشی مناسبت
بو قدر بین جناب حق بو جسدین مناسبت و بو جسدن بر کسکه معلوم و لحن
بو خصوصه خوف یتیک تحصیل حاصل و امر بلا طایل بر شئی باطلد لکن بو حقیقت
واحد و عین احدیت بشرط شی اعتبار اولنسه بعی بشرط جمیع الاسما و الصفات
معتبره بو تقدیر بو مرتبه الوهیت و مرتبه واحدیت در بر مرتبه احدیت
مرتبه واحدیتک فرق بود که مرتبه احدیتده اسما و صفاتدن بر شئی اعتبار
اولنر بلکه همان ذات بحتدر و مرتبه واحدیتده اسما و صفات منوثرات اعتبار
اولنور و مرتبه اولده هر صفا کلیه و العلم و الاراده و القدره و امثالها
عین ذاتد زیرانده صفت و موصوف و اسم و منسب بو قدر الاکه ذات
و مرتبه فائیده صفت و موصو اسما و منسب معین اولوب حقایق الیه بعضی
بعضی سندن متمیز اولور اما کثرت ظهور وحدت ذاته خلل در بر اثر حقیقتده
وجود حق تغایر بر شئی آخر بو قدر که اندن متمیز اوله پس وحدت ذاتی کثرت
مقابل اولن وحدت کب کلد بلکه بو وحدتدر که حکم هو الاول و الآخر و الظاهر
و الباطن عین اشیا و ضد و کثرتدر هو الاول هو الآخر و الظاهر هو الباطن

اعلمدن

تعین

کلماتی بنیادها و صفاتها در
تعین زاید ایلد کلد که
خلل و یریه ع

بجز ماه و یاسن هوس دیگر نمی دانم پس بوضوح و احدیت مظهر اسماء ایصال فیض
ایله و کی اعتبار مرتبه ظهور در بیتی در این چنین بمرتبه صورت علیه تکلیف و توفیق
اعتبار اولی مرتبه اسم باطن و رب الاعیان الثابت اولی اسم علمیه و بقی
بشرط کلیات الاشیاء اعتبار اولی مرتبه فقط مرتبه اسم رحمن در که رب عقل اولی
که بو عقل اولی لوح قضا و ام الكتاب و قلم اعلی دیو تسمیه او نور و بقی بمرتبه
کلیات و جزویات مفضلاً من غیر اجتناب عن کلیات اعتبار اولی مرتبه
اسم رحیم در که رب النفس الکلیه در که بو نفس کل لوح قدر و لوح محفوظی و کتاب
مبین در در لر و بقی صور جزئیات تکلیف و تبدیلی بشرط اعتبار اولی مرتبه اسم
ماح و تمیت و تحسین و منبذ در که رب نفس منطبع در جسم کلیده که بو نفس منطبع لوح
تجو و اثبات در لر و بقی صور روحانیه و جسمانیه قابل اولی و وجود اعتبار
اولی مرتبه اسم قابل در که رب هیولی کلیه در که بو هیولی کلیه کتاب مسطور
ورق منشور در لر و بقی ثانی و تاترا اولی و غیر حقیقت اعتبار اولی مرتبه
اسم فاعل و موجد و خالق در که رب طبیعت کلید و بقی صور محسوسه و مشهوره
بشرط اعتبار اولی مرتبه اسم ظاهر در که رب عالم الملك و الشهاده در پس مرتبه
انسان کامل بوجه مراتب مراتب الهیه و کونیه دن عبارت در انکون خلیفه کامله
زیرا مظهر اسم الله در اسم ذات شئی جمع صفات در پس آن کامل
جمله مراتب حیاط اولی که حضرت حق من حیث الحقیقت و الذات جمله اشیا در تصور
و پدید تر در زیر انکذات و غیب هویت بر که تک معلوم و مشهور که اولی مرتبه
خبر و بر و لا یخطون به علما و باطلی که عقل و قیاس و حواس اولی مرتبه
ذات اندک منزه در وساحت معرفتی تردد او یام و تعرض افهام در متعالی
اما من حیث تحقیق بالاسماء و الصفات اظهر من الشئ در و خفا من شئ در
و معرفت در شواهدی که حال ظهور در من طلب الیه بعد العیان فهو الخفی ان عند
اهل العرفان المقصد الثاني فی الاسماء و الصفات اسم اولی مرتبه مستانی عنده العقل و الفهم
احضار و عند الخال و الذم من اذکار ایدر اگر مستحاضا و لیس و کرب غایب و عند
المشایخ الکنیه ناسده مذکور اولی اسماء طفوفه در کله بلکه اسم مستحاضی اولی
صفت معینه سید پس ذاتی که بر صفتی که سینه اسم تعبیر ایدر مثل الرحمن ذات
لها الرحمة در و تبار ذات لها القدر در پس بو اسماء طفوفه اسم اولی

اولی مرتبه

و اسماء الالهیه

د اسماء الالهیه اوج قسدر ذاتیه و صفاتی و افعالیه و بلوا و قسلی یکی نوع اوزره در
بر نوع صفات نبوتیه و ایجابیه در بی در بر نوع سلبیه در بر صفت ایجابیه
و علم و اراده و قدره و بونامثال در و صفات سلبیه استوح و قدوس و غنی کبی
ایجابیه ایجابیه تک فرق بود که صفات ایجابیه حقه و خلقه مشترک و صفات
سلبیه اولی که همان حقه حقیقین اولی فقط و اسماء ذاتیه مثلاً الله هو حق مالک قدوس
واحد و واحد و عزیز و کبیر و متعال علی و عظیم و ظاهر و باطن و اول و آخر و جلیل
و جمیل و مجید و غنی و نور و بونامثال و بعضی اسم وار در که باعتبار ظهور الذات
اسم ذات در لر و باعتبار ظهور الصفات اسم صفات در لر و باعتبار ظهور الافعال
اسم فعل در لر مثلاً اسم رب حق ثابت معناسی مراد اولی اسم ذات اولی و بقی
مالک معناسی مراد اولی اسم صفات اولی و بقی مبنی و معناسی مراد اولی
اسم فعل اولی اولی شول که کند و ذات و صفات و افعال تکلیف بلور اسم ذاتیه
و صفاتی و افعالیه ناید و کن فیه ایله و اسماء صفاتی ح و شکور و قهار و مقدر و
قادر و رحمن و رحیم و کریم و غفار و ودود و رؤوف و حلیم و صبور و رزاق و یاب و علیین
و بونامثال و اسماء افعالیه مبدئ و معید و خالق الباعث الحیج الواسع المانع
المعطي الخذل المعزة السارک المحیج الممیت التادیل الرشید و بونامثال ذر و اصول
صفات الیه و امتهات اسماء نامتناهی بیدر که انیه سبعم تعبیر اولی اولی اسم
بونور در ح و علیم و مرید و قادر و سمیع و بصیر و کلیم بعضی سبعم و بصیر و کلیم
قابل و جواد و منسط اسماء ایدر ایدر در پس مطلوب حقیقی که کمال و جملا
و استجلاد در بوی اسماء اوزره موقوف و مرتبه زیر احیاء موجب وجود و حضور
و سبب علم و شعور در زیر احیاء اولی علم و اراده و قدره و غیر با ظهور بولید
و کند تک علم بر نور در که امور کلیه تک و حقایق تا کون و متبوعه تک و تعینات و جودیه
اسمائی تک تفصیل و تدبیر اکامنوط و مرید بوجله امور منحصصه در
نه المرتبه و الظهور و قادر مراد اولی انسان اشیا علی ماهو علیه ظهور احدیته قدری و اظفر
و سمیع عبارت در کلام ذاتی سنوک حقیقتیه متعلق اولی علم و تکلیف سیدن اگر
ظاهراً و باطنی لا علی طریق الشهود و بصیر عبارت در حقایق و اعیان تعلق علم
حقدن علی طریق الشهود و کلام عبارت در علم غیبیه اولی اشیا که سرار فی
اظهار ایلکن و جمله اسماء الهیه بود در اسم که کثرت داخله و اولی در اسم

مختص در
سات

وارضین علی مرتبه روح الامینی و مقام قاب تو سینی متجی و زا اولوب مقام
اودنی که مقام پدر و اصل اولده حضرت بنی جناب حقه تجیه و ثنا ایدوب
دیدیکه التحیات لقمه و الصلوات و الطیبات و حضرت جناب سعادتن دینی
بوعبارتلم الکا سلام وارد اولدیکه السلام علیک ایها النبی و رحمة الله وبرکاته
پس حضرت بنی ام سلام حقد لثا و کلام محبوب مطلقه باکشاد و برادر
اولوب اول مدینه یا سایر صلی و مؤمنینه دنی موهبت بیوروب دیدیکه السلام
علینا و علی عباد الله الصالحین پس هر کیمده که انار صلاحیت اولدیکه انوار
سلام حضرت رسالت پناهدن حقه دار و بهره دار اولور و لکن حضرت
ناظمک جناب رسالت پناه مناسبت معنویه و قربت روحانیه سلی اولدوغنا
اوتورکی بیورر که بنی ام چون حضرت مفيض الجعدنا صلی الله علیه وسلم مقام اولدناه
بنم اوزریم سلام و بر دوی چین ده نم نسبت معنویه و وراثت روحانیه
اشارت واردر پس بوقومک اول حضرتلم مناسبت معنوی سلی اولدوغنا
حدیثه بونکره اخوانم دیوب و اشوقا الی لقاء اخوانی بیورر پس
شب مواجده علینای جمعی ایراد بیورر قلنده ارواح کلینک انده
اجتماعنا اشارت اولور و حضرت ناظم دینی سلام علیناده داخل اولور
و حضرت رسالت پناه مفيض الجعدنا اولور قور و من نوره و حال بوکه اول مفيض
الجمک نورندنیم مشکات ذاتم منور و مشرف اولدی بنم اوزریم فاذا کان کذا
پس بنم عشاء طبعیه و ظلماء بشریه بملک نورانی و پر ضیا اولدی ضحوة کبرکیم
کیم یعنی ظلمانی و کدورات نقاشیدن خلاص اولدم نور محمدی ذاتم منور
اولمقلقله **فأشهدنی کونی هناک قلنته** و شهادته ایای و النور بوجتی
العا بو بنده کونی دن مراد وجودی دیکدر **العا** کونی اشهدنی ده کی یادن بدلدرد
و کنته ده کی ضمیر متصل فعل ناقصک خبریدر و ضمیر منفصل مقامه قائمدر
ای کنت ایاه تقدیرنه **المع** پس بنی بن اول مقام جمعه حاضر قلدرد
وجودی کوردرد پس بن اول مفيض الجمک عینی اولدم که اول نور محمدی
زیرا مقام جمعه مقابرت و انینیت متصور دیکدر بلکه بر حقیقتدر که
جمله حقایق محیطه و شامل و جمله سنی انده محو و مضمحل در و بن اول مفيض
الجمعی بنم مشاهد قلدرد و حال بوکه اول نور محمدی بنم بچی ذاتم و مقابرت
و بها و ضیای وجود مدر و قتلکم مشرب جمع حضرت ناظم غالب و معنای
وحدت وجود شریفانه شامل اولدیمه مقام جمعه مناسب اولد احوال

شروع ایدوب بیورر که **فبی قدس الوادی و فید خلعت خلع نعل علی النادی**
وجدت بخلق و انیسف انواری و کنت لها امیرک و نایمک من نفس
علیها مفضیة **وانسبت اطوارى فنا جیتى بها و قضیت اوطارى**
و ذاتی کلیمه **العا** خلعت علیه تو یادیر لر ای البسنة و اعطینة و یکدر
و بو معنا علی ایله تعدیه ایلدوی زمانده اولور چن خلعت ثوبه و یا خود
خلعت عن ثوبه و سب لرنزعت معناسی و بریلور نادى محفل و مجلسه در لر
است بمعنی ابروت استسبی ای احکم بنیانته ثنائیس دندر اطوار جمع طوردر
مراد مقامات مناجات و مراتب سلو کدر که ثوبه و فقر و تجرد و بتل و محاسبه
و بونکره مثالی نایمک ای بحسبک اوطار جمع و طر و طر حاجت در لر **الاعراب**
نادی ده مضافی مقدر لر ای اهل النادی دیکدر لهاده ضمیر انواره راجع بده
یعنی عا دیر فیه ده با سببیه در المعنی و قتلکم بن عین مفيض الجمع اولدمسه
پس بنم نور ذاتم سبیل وادی قرب الی و فضای عالم ملکوت و جبروت نامتسای
مقدس و مطهر اولدی و اول و ایدیه بن خلعت و بر دم و الباس قلدرد اهل
نادی محبت و محفل قربت و معرفت و بونکره فانی اولمن و وجودم نعلن خلع
اعمالکله وجود و سخا قلدرد بونکره وجود یا یتیم خلقه بعد خلق نعل وجودی القانیه
و بن ابصار ایلدم و مشاهده قلدرد انوار نفسی و اول انوار نفسیه بن هادی
اولدم و سکا کفایت ایدر بر نفسک شرفن بلکه کند و اوزریمه مفضیه در
و کند و کندویه مفيضه و هادیه در و بو بیتیه بر معنادنی بودر که انوار دن
مراد ارواح مقربین اوله و علیها ضمیر ای انواره راجع اولد پس معنا بویل
دیکدر اولور که بن مقام جمعه منسوب ارواح مجوده و انوار مقدسیمی کوردرد
و مشاهده قلدرد پس بن اول ارواح مجوده نکر هادی و رهنمائی اولدم و سکا
کفایت ایلر شول نفسدن حاصل اولان کمالی بلکه که ارواح مجوده اوزریمه مفضیه
و مفيض اوله و دینی بن حکم و مؤسس قلدرد بقیان اطوار می و سلو کدر اولمن
توبه و تجرد و فقر و انابت و مراقبه و توکل و بونکره مثالی اولمن مقامانکدر
اساسی پس بن مناجات ایلدم بنم ذاتم اول طور لرده و بن قضا قلدرد حاجت
و مقتضات ذاتی حال بوکه بنم ذاتم ایدر کلیم بندن غیر کی و کلدی خلاصه کلام
متفرقات اکوانی جمیعاً بحک الوحدت ذاتمه مشاهد قلدرد دیکدر اولور
قیدریم کما نافل و شمسی لم تجب و بی کنتی کل الدار ای المفضیة
و انجم افلاک جوت عن تصرف کلک و املاک کلک خیرت **العا** دراری

دری که جمیع کواکب و زری بر پلزد که بغایت براق و لعانندانی دره
منسوب اندر کبر المکره بضم المیم و بالکسر قدرت و تصرف است و عند البعض
فرق بضم المیم اولیة ذوی العقول و غیره تصرف مطلقا عبارتند
و بالکسر عقلا که غیره تصرف است مخصوصا در املاک ملک جمعی در تحت
خوردن مشتق از معنی سجدت و سقطت **الاعجاز** بقدریده فاجواب بدر
شرط محذوف که بلی که با معنی فی در **المعنی** و قنایم وادی عالم جبروت و بیگوت
بنام مقدس و ارواح مقربین بنم خلقه متکب و اطوار سلوک بخدمت حکم و موس
اولیة پس بنم بدر معنی عقل و قلب که بدر مشابه سنده در هر کس از اولیة
و روح که شمس و قمر است در اشیا و حیات بخش جمیع ماسوا در این غایب
در ایل و طرز و بنم نورم سبیل مهندی او لور جو کواکب و زری و مضمون مراد
با ظاهر ده اولیة کواکب در اری او لور و یا خود ارواح فومنان و عقول در شان
استاره اولیة بنم نورم واسطه سبیل کواکب مضمونی ارواح فومنین ابتدا ای در
دیگر اولیة و بنم فلک یک نجوم و کواکب مکره اولیة تصرفند جاریه و سایر در
و بنم ملکوم سجده ایلدیل بکایم سلطنت و تصرف ایوان و یا خود بنم کمال سلطنت
و تصرف اولیة و بنم انزلیا نسبت مرتبه لرندن ساقط اولیة و دیگر اولیة
و فی عالم الشدکار للنفوس **علمها** المقدم استهدیم معنی فیتی **الاعجاز** تذکار مصدر در
معنی الذکر لکن بونده مبالغه وارد در و عالم تذکار درن مراد عناصر درن مرتب
اولیة عالم شهادت در زیر نفس بو عالمه ذکر ایستی در سابقه اوزر بنم
جاری اولیة شیلو للنفوس متعلق در تذکاره علمها مبتدا استهدیم خبر بیدر
فتیه فاعلی در استهدیم **المعنی** معنی نفس عالم از لده عالم ایدی
هر تذکار علوم و سراردن انده حاصل اولیة پس ای الابد اگر چه بو عالم ترکیب
و صورتها اشتقایی سبیل اندن من وجه عاقل و زرا عقل اولیة پس
هر بار که غواشی بدندن بخت و ایلیه اول علم مقدمی ذکر ایلیه و بونفس ایوان
اولیة ذکر عالمه که عالم انسانیت در نفسک عالم از لده مقدم اولیة علمنی
بدننا هدیه طلب ایدر لرا صاحب یقین دن و ارباب دین مبین دن
اولیة فتیه لم بنده بونله اهدا و اتخاف ایدرم اول علمنی بحسب قابلیت
و استعداد اتم **مخ** علی جمعی القدم الذی به و جدت که اول الیة اطفال
صیبة **الاعجاز** حتی علی ایله و ملا ایلیه اولیة و اسم واحد مکره اولیة
و حث و استعجال مکره علی طریق الامر استعمال او لور و جمع قدیم مراد

مرتبه جمع

مرتبه جمع احدیتد که قول ما بین الشب و الشیخوخة من العمر یعنی او رتة بشلو و موسی
کسبه در بر بورده مراد عارفان بین اهل البدایة و النهایة مقصود است و اولیة کسبه
و مبلغ تکلیف و اصل اولیة سرور در تحتی ثانی دن مراد قبیل در بورده ارباب اولیة
و کرامات دن کتابه در من البدایة الی النهایة **الاعجاز** که اولیة اطفال مقصود یعنی در
و جدت تک **المعنی** ایها الطالبون و العاشقون مسارع و مستحی ان فلک و بنم سایر
مقامات اوزره قدیم اولیة مرتبه جمیع کواکب ایله مرتبه جمع که انده شیوخه قبیل اولیة
و عارفان بجمیع کرامت تحت تربیده اولیة مریدان و مصاحبان صغیر لریک اطفال
شیر خوار ای بولام شول حیثیتده که اگر متقدمین و اگر متاخرین بنم رستانا
مقام جمیع ان ایسان علوم لدنیة بی نوش قلوب غوم و هموم و نیوسه و اخوتیه بی
فراوشن فلک در **و** من وصل ما استارت شرب معاصری **و** من کان قلبی
فا لفضائل فضیلة **الاعجاز** فضیلة حاجندن زیاده اولیة شیهه در بر استارت
نفس متکلم در سوردن مشتق سوردن بر کسه تک ناکول و مشرو بنده ارتوب قالی
بقیة در بر **و** من ما استارت ما بقیت تقدیرنه اولیة او لور شرب بکسر
الشین شربدن خط و نصیب معینه در بر **الاعجاز** شرب معاصری مؤخر مبتدا
و من فضل مقدم خبر در و من کان معطوف در معاصری اوزره **المعنی** و بنم
معاصرم و در زمانه بدنا صکره کلن اولیة و اصغیانوک حفظ و نصیله بی
بقیة طرد و غم علوم و معارف فضلند در و بدندن اولیة انبیا و اولیة
خط و نصیله بی در بنم کاسه مرتبه جمعه بقیة خود و غم علوم و عارفان در زیر
جمیع علوم و جمله مقامات و مواظنده اولیة فضائل و خصایل و شمایل
و جمالیات بنم فضل سوزم و بقیة نور مدرو و بوبیتل مرتبه جمعدنا و مقام حقیقت
مجدت دن ترجمه و حکایه در زیر حضرت ناقص مقام کندوی وارث کامل و اکابان
و واصل ادعای فلک در **و** پس هر کیم که مرتبه غوثیته و اصل اولیة لوب مقام تجدیه بی
کالیله وارث اولیة بو کلام انوک ساندنا جاری اولیة اکا لایق اولیة
زیر حقیقتده بوقوت و سلطنت و عظمت و دولت اولیة صاحب سعادت
و سلطانا ارباب نبوت حقرت لریکدر اگر چه بی الظاهر سان خلیفه
کاملون جاری در و اولیة کمال متابعت سبیل بر مرتبه نور مجده منصب اولیة
کند و طبیعت اصلیه لری انلردن زایل اولیة و نور مجدانه غایب اولیة اسرار
و علوم و قوت و تصرف احمدی انلرده ظهور ایدر **و** پس انلره اتباع همان الله
و حضرت رسالت پناهیم اتباع در بنم حضرت مولانا بوجیه مناسب بیوردر

مشهور چونکه کل بگذشت و شد کشتن خراب بوی کل را از که یا بیم از کل
 چونکه شد از پیش دیده وصل یار نایبی باید از میان با دکار
 فی غلظ کفتم که نایب با منوب کرد و بنداری فتح آید نه خوب
 فی دو باشد تا تو ی صورت پرست پیش او یک کشت بز صورت پرست
 چون بصورت بنکری چشم تو دوست تو بنورش در لک ز چشم پرست
 ده چراغ ارجا خضاری در مکان هر یکی باشد بصورت غیر آن
 فرق نتوان کرد نور مسریکی چون بنورش روی آری بی شکلی
 در معانی قسمت و اعداد نیست در معانی تجزیه و افرا و نیست
 پس هر فتی اولیا نوک میخانه وجودند بر سبت الهی شراب و حدیقی نوش
 و هر فتی اصفیادنا خرقه کرامت بردوش قلعه الحقیقه ساقی اول حضرت
 سیالار کائنات و اشرف موجودات در علمه افضل القلوات و اکمل
 النجات و علی آل و اولاده و اصحابه الذین نالوا بمشایرة الاله درجات
 العالیات و المقامات السامیات من الالیات و الکرامات
 المحدثه فی کل یوم و اوقات و آن وساعات که بو کتاب بلاغت بنیاد
 و معرفت عنوان بنیاد الملک المقتان تاریخ خمس و عشرین و الفقه او اخ
 شمار شعبانده غایت و پایانه ایردی و دار السلطنت قسطنطنیه ده
 خارج غلطه زلایه اسکندریه شده نهایت و اختتام بولدی
 اخوان صفا و ارباب وفادان متوقع و موجود که بو کتاب دیده عیب
 نظر قلعه و خاتم معارف انصاف کردند از کتابی مستقل انصاف
 صافه قلم بر بیت دیده انصاف جوینا بود از ز سر ذکر چه که مینا بود
 آن نظر سوزی است نیست عیب بخود نه که نظر نیست
 فیین الرضا عن کل عیب کلیمه و لکن بعین السخیف بدک المساریر
 المحدثه اولاً و آخراً و القسوة علی نبیه محمد
 دائماً و باقیها و علی آل و اولاده
 بالتمام ما بلغنا من هذا الكتاب و اواخر
 ماه رجب سنه و اربعین و الف عنید
 العبد الفقیر المذنب محمد المولوی
 غفر الله له و لوالدیه و احسن
 الیها و الیه

محمد